

บทที่ 6

การประกาศเอกราชและการได้รับเอกราช

หัวเรื่อง

1. การประกาศเอกราช
2. การประชุมโต๊ะกลมครั้งแรก
3. ข้อตกลงระหว่างคานธีกับเออร์วิน
4. การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 2
5. การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 3
6. การจัดตั้งรัฐบาลหลังเลือกตั้ง
7. การหาแนวร่วมของจিন্নาห์
8. สงครามโลกครั้งที่ 2
9. อินเดียระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2
10. อินเดียหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
11. พระราชบัญญัติการให้เอกราชแก่อินเดีย
12. ปัจจัยสำคัญ ๆ ที่อังกฤษให้เอกราชแก่อินเดีย

สาระสำคัญ

1. การประกาศเอกราช
2. การได้รับเอกราช

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการเตรียมการต่าง ๆ ก่อนได้รับเอกราช
2. เพื่อให้ทราบถึงข้อตกลงต่าง ๆ อันนำไปสู่การออก พ.ร.บ. ให้เอกราชแก่อินเดีย
3. เพื่อให้ทราบถึงมูลเหตุต่าง ๆ ที่อินเดียได้รับเอกราช

การประกาศเอกราช

วันที่ 31 ธันวาคม 1929 ไม่มีคำตอบจากฝ่ายอังกฤษ เยาว์หลาล เนห์รู ประธานพรรคองเกรสคนใหม่ ก็ชักธงไตรรงค์อินเดียขึ้นสู่ยอดเสา ณ ใจกลางเมืองละฮอร์ เป็นการประกาศให้ทราบว่ายินดีจะได้ประกาศเอกราชแล้ว พร้อมกับออกแถลงการณ์ว่า

1. พรรคองเกรสต้องการบูรณสวราช
2. พรรคองเกรสจะไม่เข้าร่วมประชุมโต๊ะกลม (ครั้งแรก) ที่อังกฤษจะจัดให้มีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1930
3. สมาชิกพรรคองเกรสต้องลาออกจากสถานีสภานิติบัญญัติกลางและมณฑล
4. จะเริ่มทำสัตยาเคราะห์ในเวลาอันใกล้

วันที่ 26 มกราคม 1930 เป็นวันประกาศเอกราช⁵⁷ แถลงการณ์ของท่านมหาตมะ คานธีในครั้งนั้นได้รับการต้อนรับทั่วประเทศ ในระหว่างนั้นอังกฤษยังส่งวนท่าที่อยู่ ต่อมา คานธี ก็ได้เสนอเงื่อนไขสำคัญ 11 ข้อ ไปยังรัฐบาลคือ⁵⁸

1. ห้ามไม่ให้ขายของมีนมเหมาทุกชนิด
2. ให้ลดอัตราการค้าแลกเปลี่ยนเงินตรา
3. ให้ลดภาษีที่ดินลงอย่างน้อย 50% และมอบอำนาจการขึ้นภาษีให้ขึ้นอยู่กับความควบคุมของสภานิติบัญญัติ
4. เลิกภาษีเกลือ
5. เลิกการใช้จ่ายทางทหารอย่างน้อย 50%
6. ลดเงินเดือนข้าราชการชั้นสูงลงให้เหลือเพียงครึ่งหนึ่ง
7. ส่งงคผ้าต่างประเทศเพื่อำรุงผ้าอินเดีย

⁵⁷ รัฐบาลอินเดียได้กำหนดเอาวันนี้เป็นวันชาติ มีการเฉลิมฉลองใหญ่โตทุก ๆ ปี

⁵⁸ ทวี ทวีวาร, รศ.ดร. เรื่องเดิม, หน้า 15

8. ออกพระราชบัญญัติวางเขตจำกัดรักษาฝั่งทะเล
9. ปล่อนักโทษการเมืองในข้อหาต่าง ๆ ทั้งหมด
10. เลิกตำรวจสันติบาลการเมือง (กฎหมายคำตราไว้)
11. ออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนไว้ป้องกันตัวได้

เมื่อเงื่อนไข 11 ประการนี้ถึงมือรัฐบาลแล้ว ในขั้นแรกอุปราชไม่ตอบ แต่ต่อมาก็แถลงว่าไม่สามารถจะปฏิบัติตามได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นสงครามซัดขึ้นคือแพ่งภายใต้หลักการไม่ร่วมมือและไม่รุนแรงก็เริ่มขึ้นอีกวาระหนึ่ง โดยมหาตมะ คานธี กำหนดเอาภาษีเกลือเป็นอันดับแรก และกำหนดเอาวันที่ 6 เมษายน 1930 รายละเอียดคือ มหาตมะ คานธี และประชาชนเดินทางจากเมืองอาห์เมตบาด (Ahmedabad) ไปทำเกลือที่เมืองทังดิ (Dandi) ซึ่งอยู่ชายฝั่งทะเลอาหรับในแคว้นคุชรัต เริ่มเดินทางวันที่ 11 มีนาคม 1930 ในระหว่างทางมีประชาชนร่วมเดินทางเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก จนถึงเมืองทังดิ ในวันที่ 6 เมษายน ดังกล่าว (เดินทาง 25 วัน)

การเดินทางไปทำเกลือที่เมืองทังดิครั้งนี้ (Dandi Salt March) มีจุดประสงค์คือ เพื่อไปทำเกลือจากน้ำทะเลซึ่งเป็นการละเมิดกฎหมาย เพราะการทำนาเกลือในอินเดียสมัยนั้น ประชาชนต้องเสียภาษีแพง ต่างก็ได้รับความเดือดร้อนทั่วทุกคน พิธีที่สำคัญนี้เริ่มขึ้นโดยมหาตมะ คานธี เป็นผู้หยิบเกลือขึ้นก่อน แล้วก็ประกาศเจตนาของท่านครั้งนี้ จากนั้นสงครามสัตยาเคราะห์ก็เกิดขึ้นตามหัวเมืองชายทะเลต่าง ๆ ทั่วประเทศ รัฐบาลลงมือปราบอย่างรุนแรง มหาตมะ คานธี ถูกจับในวันที่ 5 พฤษภาคม และต่อมารัฐบาลก็สั่งจับเยาว์ทาลาล เนห์รู สุภาส จันทรโบส และโมติลาล เนห์รู โดยลำดับ ในระหว่างนั้นประชาชนได้พากันหยุดกิจการทั่วประเทศ เพื่อการประท้วงที่ผู้นำของกองเกรสถูกจับ

การประชุมโต๊ะกลมครั้งแรก

ในขณะที่พรรคกองเกรสกำลังทำสัตยาเคราะห์กันอยู่นั้น รัฐบาลอังกฤษก็จัดให้มีการประชุมโต๊ะกลม (The Round Table Conference) ขึ้นที่ลอนดอน ผู้เข้าร่วม

ประชุมคือพวกที่ชอบแบ่งกลุ่มชน ทั้งที่เป็นฮินดูและมุสลิม ซึ่งได้แก่บรรดาราชา และมหाराชา ที่ครองแคว้น ซึ่งไม่ได้ขึ้นตรงต่ออังกฤษ 16 องค์ และผู้แทนจากแคว้นอินเดียที่ขึ้นตรงต่ออังกฤษ 58 คน ผลการประชุมมีการตกลงกันว่า

1. ให้ดินแดนในแคว้นอินเดียที่ขึ้นตรงต่ออังกฤษ (British India) เป็นสมาพันธ์อินเดียที่ปกครองตนเอง

2. ให้แบ่งแคว้นสินธ์ (Sind) ออกเป็นรัฐหนึ่งต่างหากจากรัฐบอมเบย์

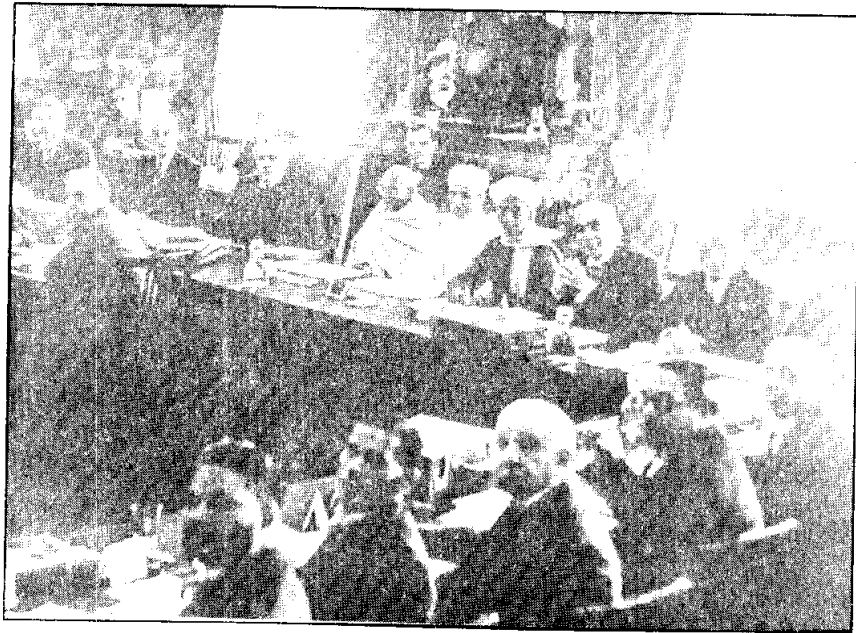
3. ให้มีการเลือกตั้งรวมกันโดยให้มุสลิมมีที่นั่งจำนวน $\frac{1}{3}$ ในสภาธิบดีบัญญัติกลาง

แต่พวกฮินดูที่ชอบแบ่งกลุ่มชนไม่ยอมรับผลการประชุมเรื่องนี้ เพราะได้รับการยุแหยงจากเจ้าหน้าที่อังกฤษที่หัวเก่าซึ่งต้องการให้การเจรจาไม่ประสบผลสำเร็จ เพื่อที่จะให้อินเดียอยู่ใต้อำนาจของอังกฤษอีกต่อไป อย่างไรก็ตามหลังจากการเจรจาแล้ว บรรยากาศแจ่มใสมากขึ้น ทุกคนเชื่อว่าอินเดียคงจะได้ปกครองตนเองภายใน 10 ปีข้างหน้า

ข้อตกลงระหว่างคานธี - เออร์วิน

ลอร์ด เออร์วิน ซึ่งเป็นอุปราชอังกฤษในเวลานั้น เริ่มเจรจากับคานธีในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 4 มีนาคม และได้ลงนามในข้อตกลงกับมหาตมะ คานธี ในวันที่ 5 มีนาคม 1931 เรียกว่า Gandhi - Irwin Pact, 1931 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

คานธี	เออร์วิน
1. เลิกทำสัตยาเคราะห์	1. เลิกนโยบายปราบปรามอินเดีย
2. กองเกรสจะเข้าร่วมประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 2 ที่ลอนดอน	2. ยอมให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหัวเมืองชายฝั่งทะเลทำนาเกลือได้
3. รัฐบาลต้องคืนที่ดินที่ยึดไปแก่ชาวนาที่ไม่เสียภาษี	3. ปล่อนักโทษการเมืองที่ติดคุกเพราะทำสัตยาเคราะห์ทั้งหมด

การประชุมโต๊ะกลมที่ลอนดอน
ค.ศ. 1931

ประธานาธิบดีราเชนทร์ ประสาท
กับ
นายกรัฐมนตรีเยาว์ลาล เนห์รู

เยาร์หาลาล เนห์รู ไม่เห็นด้วยกับข้อตกลงดังกล่าว เพราะเห็นว่าปัญหาสำคัญที่สุดคือเรื่องบูรณสวราช มหาตมะ คานธี ไม่มีการกล่าวถึงเลย สุภาส จันทรโบส ได้กล่าวโจมตีอย่างรุนแรงโดยเฉพาะเรื่องที่ดินของชาวนาชาวไร่ที่รัฐบาลยึดไปก็ไม่ได้คืนให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด มหาตมะ คานธี เห็นว่าการเจรจาของตนไม่เป็นที่พอใจของคองเกรส จึงคิดว่าจะต้องทำสัตยาเคราะห์ต่อไป

การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 2

การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 2 เริ่มขึ้นที่ลอนดอน ระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. 1931 อังกฤษยอมให้คองเกรสส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมได้ 20 คน ในจำนวนสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม 107 คน แต่คองเกรสกลับส่งมหาตมะ คานธี ไปเพียงคนเดียว รายละเอียดของการประชุมคราวนี้ยาวมาก แต่พอจะสรุปได้ว่าการเจรจาของมหาตมะ คานธี ในครั้งนี้ล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง อังกฤษไม่ยอมเจรจาเรื่องรัฐธรรมนูญแบบ Dominion Status ที่เคยตกลงไว้ในคราวก่อนว่าจะให้แก่อินเดียแต่กลับไปเจรจาเรื่องดังต่อไปนี้

- เรื่องศาสนา
- เรื่องการแบ่งชุมชน
- เรื่องการแบ่งเขตเลือกตั้ง

ความจริงมหาตมะ คานธี ไม่ค่อยเต็มใจจะเข้าร่วมประชุมมากนัก เห็นได้จากการเจรจาของท่านเป็นไปแบบวกวน เพราะไม่ปรารถนาจะให้การเจรจาดังนี้ให้ผล ซึ่งท่านจะได้หันไปทำสงครามสัตยาเคราะห์อีกครั้ง คานธีเชื่อมั่นในหลักสัตยาเคราะห์ของท่านมาก เพราะเชื่อว่าเป็นหนทางเดียวเท่านั้นที่จะนำเอกราชมาสู่อินเดีย หลังจากการประชุมโต๊ะกลมครั้งนั้นแล้ว คานธีก็เดินทางกลับอินเดีย ได้รับการต้อนรับจากเพื่อนร่วมชาติอย่างสมเกียรติ

การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 3

การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 3 ที่ลอนดอน เริ่มในวันที่ 17 พฤศจิกายน ถึงวันที่

24 ธันวาคม 1933 สมาชิกพรรคคองเกรสไม่ได้เข้าร่วมประชุมแม้แต่คนเดียว คงมีแต่บุคคล
ที่ให้การสนับสนุนแก่รัฐบาลเท่านั้นที่อนุญาตให้เข้าร่วมประชุมได้ หลังจากการประชุม รัฐบาล
ได้จัดทำพิมพ์รายงานการประชุมเป็นสมุคปกขาว ซึ่งผลการประชุมครั้งนี้จะเป็นพื้นฐานในการร่าง
พระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย ค.ศ. 1935 ตามรายงานในสมุคปกขาว พอสรุปได้ดังนี้⁵⁹

1. อินเดียจะไม่แบ่งเป็น 2 ส่วนเหมือนแต่ก่อน ให้รวม British India
และ Indian States เข้าด้วยกันเรียกว่า "สหพันธรัฐอินเดีย" ขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์อังกฤษโดยตรง

2. ให้มี 2 สภา คือ สหพันธ์สภา และสภาแห่งรัฐ

นอกจากนี้ รายงานยังได้กล่าวว่า บรรดาราชา และมหาราชา ต่างก็มีความปรารถนาที่จะรวมกันเป็นสหพันธรัฐอินเดีย ที่เป็นเช่นนี้เพราะอังกฤษได้สงวนสิทธิบางอย่างไว้เพื่อเป็นการเอาใจ และเพื่อให้เกิดการแตกแยกกัน จะได้สะดวกในการปกครอง กล่าวโดยสรุปคือ อำนาจส่วนใหญ่ยังอยู่ในกำมือของอังกฤษ ไม่มีการโอนอำนาจให้แก่อินเดียแต่อย่างใด และอีก 2 ปีต่อมา อังกฤษก็ได้ให้รัฐธรรมนูญแก่อินเดียฉบับใหม่

พระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย 1935

ดังกล่าวมาแล้วว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้มีรากฐานมาจากผลการประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 3 ที่ลอนดอน ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. ให้มีการตั้งสหพันธอินเดียโดยรวมเอามณฑล 11 มณฑล ที่ขึ้นตรงต่ออังกฤษ (British India) และรัฐของเจ้าอินเดีย (Indian States) เข้าด้วยกัน เรียกว่า Federation of India

2. ให้มีสภา 2 สภา คือ

2.1 สัมชชาสหพันธ์ (Federal Assembly) หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า

⁵⁹ L.N.Srivastva, A Simple book of Constitutional Development of India & Indian Constitution, p. 118

รัฐสภาของสหพันธอินเดีย ผู้ทำหน้าที่ในคณะบริหาร ได้แก่ ออุปราชหรือข้าหลวงใหญ่ และรัฐมนตรีอินเดีย ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มาจาก British India & Indian States

2.2 สภาแห่งรัฐ (Council of States) ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าคณะบริหาร ได้แก่ ข้าหลวงประจำรัฐ (มณฑล) ซึ่งโดยทั่วไปเป็นผู้ที่อังกฤษแต่งตั้ง ข้าหลวงมณฑลชั้นตรงต่อข้าหลวงใหญ่หรืออุปราชอังกฤษ

จะเห็นได้ว่าอังกฤษทำเหมือนให้อำนาจในการปกครองแก่อินเดีย แต่ความจริงอำนาจที่สำคัญอื่น ๆ อังกฤษยังคงสงวนไว้ เช่น อำนาจตำรวจลับ และความไม่มีอิสระในสภาทั้งสอง เมื่ออังกฤษประกาศใช้พระราชบัญญัติการปกครองฉบับนี้ ก็ได้รับการคัดค้านจากชาวอินเดีย โดยเฉพาะจากพรรคองเกรส เพราะถือว่าอังกฤษไม่ได้ให้อินเดียปกครองตนเอง หากแต่เป็นการรักษาตุลย์อำนาจการปกครองของอังกฤษในอินเดียในรูปแบบเท่านั้น จริงอยู่อังกฤษจัดให้มีสภา 2 สภา แต่ก็ยังเป็นเพียงในนามเท่านั้น เพราะอำนาจที่แท้จริงอยู่ที่อุปราชในสมัยสหพันธ และระดับสภาแห่งรัฐ อำนาจสูงสุดก็ตกอยู่ในมือข้าหลวงมณฑล ซึ่งมีสิทธิที่จะยับยั้งกฎหมายได้ทุกฉบับในเมื่อไม่เห็นด้วย ที่ร้ายที่สุดคือข้าหลวงมณฑลมีสิทธิประกาศภาวะฉุกเฉินได้ทุกเวลา เมื่อเห็นว่าจำเป็น

ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับพระราชบัญญัติฉบับนี้มากที่สุดคือ เยาว์ทลาล เนห์รู เขาเห็นว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้ อังกฤษทำขึ้นเพื่อทาสโดยเฉพาะ เขาเรียกร้องให้ชาวอินเดียปฏิเสธไม่ยอมรับ เพราะการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะต้องเป็นแบบแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นฮินดูและมุสลิม เนห์รูไม่เชื่อในเรื่องการแบ่งกลุ่มชนต่าง ๆ ตามหลักศาสนา ซึ่งเขาเห็นว่าไม่สำคัญ แต่อังกฤษเห็นว่าการแบ่งเขตเลือกตั้ง และการแบ่งกลุ่มชนเป็นปัญหาสำคัญ เพราะไม่ยอมให้มีการรวมตัวระหว่างฮินดูและมุสลิม และที่สำคัญที่สุดคือไม่ยอมยกให้อุปราชแก่อินเดีย

เนห์รูได้ให้ข้อสังเกตต่อไปว่า การแบ่งกลุ่มชนเป็นสิ่งที่คนอังกฤษ ฮินดูและมุสลิม ซึ่งเป็นนักการเมืองกลุ่มเล็ก ๆ สร้างขึ้นมาเพื่อแย่งตำแหน่งในรัฐบาลเท่านั้น เพราะฉะนั้น

พฤติกรรมของอังกฤษในปัญหานี้จึงเป็นเพียงการเอาใจคนกลุ่มน้อยเพียงหยิบมือเดียว เนห์รู
เชื่อว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการความคุ้มครองและความเป็นธรรมจากพวกชาวมินทาร์ ที่มีหัว
แบบศักดินา และเศรษฐกิจที่โลกมาก มากกว่าจะให้เทวสถานหรือมัสยิดได้รับการคุ้มครอง
การต่อสู้ที่สำคัญมิใช่ฮินดูและมุสลิม หากแต่เป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้นนายทุนและชนชั้นกรรมา
ชีพ ระหว่างชาวนาที่ยากจนกับพวกชาวมินทาร์ที่ร่ำรวย เนห์รูเชื่อว่า วิธีที่จะแก้ปัญหานี้คือนำ
เอาระบบสังคมนิยมมาใช้แทนระบบจักรวรรดินิยม และการร่าง พ.ร.บ.ปกครองอินเดียก็
ควรมีให้มีสมาชิกสภาร่างที่ได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชนชาวอินเดียด้วยกัน

อนึ่ง พ.ร.บ.ฉบับนี้ทำให้อำนาจแก่เจ้าอินเดียมากเกินไป เห็นได้จากรัฐของ
เจ้าอินเดียจะได้ที่นั่งในสมัชชาสหพันธ์มากกว่า 1 ใน 3 และได้ที่นั่งในสภาแห่งรัฐมากถึง
40% ผู้แทนที่จะเข้าไปนั่งในสภาทั้ง 2 ก็ได้รับเลือกตั้งจากเจ้าอินเดียมิใช่จากประชาชนชาว
อินเดีย ฉะนั้นผู้แทนเหล่านั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดที่ถูกต้องใจพวกเจ้าอินเดีย กล่าวคือพยายาม
กำอำนาจไว้ให้พวกเจ้านายของตน ฉะนั้นพวกเขาจึงมีอำนาจมาก ยกเว้นการติดต่อกับต่าง
ประเทศ สาเหตุดังกล่าวมานี้สร้างความไม่พอใจแก่เนห์รู และกองเกรสเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม
ไรก็ตาม การคัดค้านของเนห์รูในเรื่องนี้ไม่เป็นผล เขาจึงตัดสินใจเข้ารับเลือกตั้งด้วยภาวะ
จำยอม

การเลือกตั้ง ค.ศ. 1937

เยาว์ทาล เนห์รู ซึ่งได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานพรรคองเกรสในปี 1936
ได้ใช้เวลาในการหาเสียงเป็นอย่างมาก รวมระยะทางที่เขาออกเดินทางไปหาเสียงได้ประ
มาณ 50,000 ไมล์ พุกกับประชาชนมากกว่า 10 ล้านคน การหาเสียงครั้งนี้ทำให้เนห์รูเป็น
ที่รู้จักของประชาชน นับว่าเขาเป็นผู้มีชื่อเสียงเป็นอันดับสองในพรรคองเกรส รองจากมหา
ตมะ คานธี ส่วนสันนิบาตมุสลิมก็ส่งผู้สมัครลงแข่งขันด้วยเหมือนกัน โดยมี โมฮัมหมัด อาลี
จินนาห์ เป็นหัวหน้าทีม และเป็นประธานตลอดกาลของชาวมุสลิม

ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าพรรคองเกรสได้เสียงข้างมากคือ ได้ 711 ที่นั่ง
ในจำนวน 1585 ที่นั่ง อาจแยกกล่าวได้ดังนี้

1. รัฐที่กองเกรสได้เสียงข้างมากได้แก่
  - พินาร์ (Bihar)
  - บอมเบย์ (Bombay)
  - มัทราส (Madras)
  - สหมณฑล (United Provinces)
  - โอริสสา (Orissa)
  - มณฑลกลาง (Central Provinces)
2. รัฐที่กองเกรสไม่ได้เสียงข้างมากแต่ก็เป็นพรรคที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุด
  - เบงกอล (Bengal)
  - อัซสัม (Assam)
  - มณฑลชายแดนตะวันตกเฉียงเหนือ (Northwest Frontier Provinces)
3. รัฐปัญจาบ และรัฐสินธ์ แทนที่มุสลิมซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่จะได้เสียงข้างมากแต่สหพรรคซึ่งมีสมาชิกทั้งที่เป็นฮินดู มุสลิม ลิกซ์ ได้เสียงข้างมาก

ผลของการเลือกตั้งครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่ากองเกรสชนะไม่เพียงแต่รัฐที่เป็นชาวฮินดูเท่านั้น แต่ในรัฐที่มีมุสลิมเป็นชนกลุ่มใหญ่ กองเกรสก็ได้รับเลือกตั้งมากกว่าสันนิบาตมุสลิม ชัยชนะอย่างชาวสะอาดของเนห์รูครั้งนี้ ทำให้เขามั่นใจว่าปัญหาการแบ่งกลุ่มชนและแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นไม่จริง

การจัดตั้งรัฐบาลหลังเลือกตั้ง⁶⁰

ในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนั้น โมฮัมหมัด อาลี จินนาห์ ขอให้เนห์รูยอมให้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสม ระหว่างกองเกรสและสันนิบาตมุสลิมโดยเฉพาะในรัฐบอมเบย์ และในรัฐสหมณฑล ซึ่งมีที่นั่งในสภาจำนวน 228 ที่นั่ง มุสลิมได้ 27 ที่นั่ง กองเกรสได้ 201 ที่นั่ง

⁶⁰ สรุปรจากหนังสือกระบวนการวิชา HI 338 ของ ศศ.ประภัสสร บุญประเสริฐ หน้า 109-110

เมื่อจินนาห์ขอให้สันนิบาตมุสลิมมีสมาชิก $\frac{1}{3}$ ในคณะรัฐมนตรี เนห์รูเห็นว่าไม่เป็นประชาธิปไตย จึงไม่ยอมรับ และอีกอย่างหนึ่งเขาถือว่าการรับคำของจินนาห์นั้น อาจเป็นการต่ออายุให้กับปัญหาการแบ่งกลุ่มชน ซึ่งเขาถือว่าหมดสิ้นแล้ว เมื่อผลการเลือกตั้งออกมาในรูปนี้ คองเกรสบอกว่ามุสลิมอยู่ในคองเกรสก็มียอยู่แล้ว อีกสาเหตุหนึ่งที่เนห์รูไม่ยอมรับสันนิบาตมุสลิมให้เข้าร่วมรัฐบาลคือ เนห์รูกลัวว่าผู้แทนมุสลิมในสหมณฑลนั้นล้วนแต่เป็นพวกเจ้าของที่ดิน (ชาวมินทาร์) เมื่อเข้ามาแล้วอาจขัดขวางนโยบายที่เนห์รูกำหนดไว้แล้ว คือ "เลิกชาวมินทาร์" เพราะฉะนั้นคองเกรสจึงไม่ต้องการ

อนึ่ง สันนิบาตมุสลิมก็ไม่มีฐานะที่มั่นคงนักในสหมณฑล เห็นได้จากพรรคอุลามา (Ulama) ซึ่งเคยเข้าร่วมสันนิบาตมุสลิมมาก่อน แต่พอมีการเลือกตั้งครั้งที่แล้ว กลับลาออกมา

โมฮัมหมัด อาลี จินนาห์

มาเข้าพรรคคองเกรส เมื่อเห็นความไม่มั่นคงเช่นนั้น เนห์รูจึงไม่ยอมให้สันนิบาตมุสลิมเข้าร่วมรัฐบาล

เมื่อคองเกรสไม่ยอมให้สันนิบาตมุสลิมเข้าร่วมรัฐบาลในสหมณฑลเท่านั้นแหละ จินนาห์ก็จากไปแบบอฆาต การกระทำของคองเกรสในครั้งนี้ นักประวัติศาสตร์และนักการเมืองรุ่นหลังตำหนิว่า "ถ้าเนห์รูยอมรับคำขอของจินนาห์ในตอนนั้น ก็คงไม่มีการแบ่งประเทศเป็นอินเดียและปากีสถาน" เนห์รูก็ผิดเหมือนกันที่คิดว่าการแบ่งกลุ่มชนตายสนิท ที่จริงมันยังไม่ตาย การเลือกตั้ง ค.ศ. 1937 นี้ยังไม่ได้ลามไปถึงประชาชนส่วนใหญ่

เมื่อจินนาห์หมดหวังจากคองเกรส ก็เริ่มเผยแพร่ความคิดแบบแบ่งกลุ่มชนไปทั่วอินเดีย ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 1937 เป็นต้นมา โดยเขามีเจตนาที่ทำในเรื่องต่อไปนี้จะสำเร็จ คือ

1. ให้คนมุสลิมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เลิกการมีหลายพรรค มาเป็นพรรคเดียว คือสันนิบาตมุสลิม

2. ให้อังกฤษและคองเกรสยอมรับว่า สันนิบาตมุสลิมเท่านั้นที่เป็นตัวแทนของชาวมุสลิมทั่วประเทศ และจะไม่ถือว่าคองเกรสเป็นตัวแทนของอินเดียทั้งชาติ
3. ให้อังกฤษดำเนินการทางการเมืองไปแบบเดิม คือให้มีการแบ่งกลุ่มชนโดยมีสันนิบาตมุสลิมเป็นตัวแทนชาวมุสลิม และคองเกรสเป็นตัวแทนชาวฮินดู

การหาแนวร่วมของจินนาห์

1. จินนาห์เปิดสาขาสันนิบาตมุสลิมทั่วประเทศ แม้แต่ในหมู่บ้านห่างไกลความเจริญมากที่สุด เขาได้จ้างนักพูดให้ไปพูดชักชวนชาวมุสลิมในหมู่บ้านเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และได้ชักชวนให้ชาวมุสลิมสมัครเข้าเป็นสมาชิกโดยเสียเงินเพียงนิดหน่อยเท่านั้น
2. จินนาห์ใช้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ นานา เช่น
  - 2.1 ศาสนาอิสลามกำลังตกอยู่ในอันตราย ขอให้ชาวมุสลิมทุกคนร่วมมือต่อสู้เพื่อพระอัลเลาะห์เจ้า ซึ่งอิสลามถือว่ามีองค์เดียวไม่มีสอง ไม่มีต้นกำเนิด คือมีมาตั้งแต่ดั้งเดิม และไม่มีวสาน
  - 2.2 พรรคคองเกรสเป็นองค์กรของพวกฮินดู และคองเกรสในรัฐต่าง ๆ กำลังพยายามตั้งรัฐบาลฮินดูขึ้นปกครองมุสลิม
  - 2.3 ธงชาติและเพลงชาติที่ร้องกันก็ล้วนแต่เป็นสัญลักษณ์ของฮินดู
  - 2.4 คองเกรสจะทำโรงเรียนมุสลิมให้เป็นโรงเรียนฮินดู
  - 2.5 คองเกรสจะเอาเด็กหญิงมุสลิมมาฝึกฟ้อนรำแบบฮินดู

พวกมุสลิมส่วนมากยากจนและไร้การศึกษา ไม่รู้เหตุผลที่แท้จริง จึงพลอยเชื่อกับการโฆษณาชวนเชื่อของจินนาห์ พวกเขาเกลียดชังฮินดูและพรรคคองเกรสมากขึ้นโดยลำดับ จินนาห์ได้ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือในการหาแนวร่วมอย่างปราศจากความละอายใจ เขาทราบดีว่า คนทั่วไปมีอารมณ์เมื่อพูดเรื่องศาสนา ดังนั้นเขาจึงใช้วิธียั่วยุให้เกิดอารมณ์จนลืมเหตุผลที่ถูกต้อง ส่วนเนห์รูรู้จักใช้เหตุและผลในการทำงาน เขาสำคัญผิดไปว่าคนอื่น ๆ คงเหมือนกันกับเขา

โดยทั่วไปนักการเมืองที่มีเล่ห์เหลี่ยม ปลิ้นปล้อนเก่ง ย่อมเป็นต่อนักการเมืองที่ซื่อสัตย์ และรู้จักใช้เหตุผล โดยเฉพาะฤดูกาลเลือกตั้งตัวอย่างนี้มีให้เห็นโดยทั่วไป เช่น การเลือกตั้งซ่อมที่เมืองอัลลาหะบาด ซึ่งเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของเนห์รูเอง และที่สหมณฑล ผลปรากฏว่าสันนิบาตมุสลิมได้รับชัยชนะเหนือพรรคคองเกรส แสดงว่าวิธีการโฆษณาชวนเชื่อของจินนาห์ เพื่อหาแนวร่วมประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม นับตั้งแต่นั้นมาพรรคมุสลิมอื่น ๆ ก็เริ่มศรัทธาในสันนิบาตมุสลิม และหันมาให้ความร่วมมือโดยพร้อมหน้ากัน คองเกรสเริ่มตกใจในการที่มุสลิมอื่น ๆ หันมานิยมชมชอบสันนิบาตมุสลิม จึงพยายามจะขอเจรจากับจินนาห์ แต่เขาหมดศรัทธาในคองเกรสแล้ว จึงปฏิเสธไม่ยอมเจรจาท้าย

สงครามโลกครั้งที่ 2 ค.ศ. 1939-1945

สงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้นในปี 1939 เนห์รูเลิกสนใจที่จะเจรจากับจินนาห์ และการเมืองภายในประเทศ เขาหันไปสนใจสถานการณ์ของโลก เขาเห็นว่าสงครามโลกเป็นการต่อสู้กันระหว่างประชาธิปไตยกับเผด็จการ ดังนั้นเนห์รูจึงเข้าข้างประชาธิปไตยคือฝ่ายสัมพันธมิตร และต้องการให้อินเดียมีบทบาทต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยอีกด้วย ฝ่ายอังกฤษยังไม่ทันถามความเห็นของอินเดีย ก็รีบประกาศไปโดยผลการว่า อินเดียประกาศสงครามกับเยอรมนี คองเกรสจึงต้องให้ความช่วยเหลืออังกฤษโดยไม่เต็มใจนัก แต่ต้องมีเงื่อนไขกันดังนี้

1. อังกฤษต้องแจ้งจุดประสงค์ให้แน่ชัดว่า รบเพื่อประชาธิปไตยและเพื่อเสรีภาพของชาวโลกทั้งมวล
  2. เมื่อชนะสงครามแล้ว อังกฤษต้องมอบเอกราชแก่อินเดียทันที
  3. ระหว่างสงคราม ชาวอินเดียจะได้ร่วมกับรัฐบาลกลางในการรับผิดชอบในการบริหารงานต่าง ๆ ในอินเดียเอง
  4. อังกฤษต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นชาวอินเดีย เพื่อเข้าไปร่างรัฐธรรมนูญ การปกครองอินเดียฉบับต่อไป
- แทนที่อังกฤษจะทำตามข้อเสนอ 4 ประการนี้ ลอร์ด ลินลิทโรว์ กลับหันไปหา

นโยบายเดิมคือ "แบ่งแยกแล้วปกครอง" ตามที่ตนถนัด เขาสนับสนุนการแบ่งกลุ่มชนเป็นมุสลิม ฮินดู หรือชน ปาร์ซี ฯลฯ ลินลิต์โกว์เชื่อมั่นเหลือเกินว่าอังกฤษต้องปกครองอินเดียต่อไปตราบนานเท่านาน ใฝ่ฝันที่จะแยกแยะกันเป็นกลุ่มชนอย่างนี้ ดังนั้นเขาจึงไม่สนใจข้อเสนอของพรรคคองเกรสเมื่อเป็นเช่นนั้นคองเกรสจึงชักชวนสันนิบาตมุสลิมให้ร่วมประท้วงอังกฤษด้วย แต่จินนาห์ไม่สนใจ คองเกรสจึงประท้วงเองโดยการสั่งให้รัฐมนตรีพรรคคองเกรสในรัฐต่าง ๆ ลาออกทั้งหมด เพื่อว่าอังกฤษจะได้ลำบากในการปกครอง ความจริงอังกฤษจะไม่ลำบากแม้แต่น้อย เพราะในพระราชบัญญัติการปกครองอินเดียฉบับ ค.ศ. 1935 บ่งไว้ว่า "ในยามฉุกเฉินข้าหลวงมณฑลมีอำนาจใช้กฎอัยการศึกได้"

การลาออกของคองเกรสในครั้งนี้ เป็นการผิดพลาดอย่างยิ่ง เข้าลักษณะคำพังเพยที่ว่า "หุงข้าวประชดหมา ย่างปลาประชดแมว" หรือไม้ก็แบบ "ตายประชดป่าช้า" และเป็นการเปิดโอกาสให้จินนาห์ได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะชาวมุสลิมที่อยู่ในพรรคคองเกรส ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก มีมุสลิมจำนวนไม่น้อยตัดสินใจลาออกจากพรรคคองเกรส มาอยู่กับสันนิบาตมุสลิม ทำให้มีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นโดยลำดับ เมื่อเป็นเช่นนั้น ลอร์ด ลินลิต์โกว์ จึงหันมาให้การสนับสนุนสันนิบาตมุสลิมทันที จินนาห์ทราบดีว่าถ้าจะดำเนินการต่อสู้ต่อไปต้องตั้งจุดหมายให้สูงส่งทัดเทียมจุดหมายของคองเกรส มิฉะนั้นจะไม่มีผู้ร่วมมือกับเขามาก อีกประการหนึ่งเขาต้องการฐานะทางการเมืองเท่าเทียมกับมหาตมะ กานธี และไม่ต้องการเป็นลูกน้องของฮินดู

ในปี 1940 จินนาห์ ได้เสนอข้อมติที่เรียกว่า Lahore Pakistan Resolution ต่อที่ประชุมสันนิบาตมุสลิมที่ละฮอร์ เพื่อทำให้เกิดปากีสถาน สารสำคัญของข้อมติดังกล่าวคือ "สันนิบาตมุสลิมต้องการให้บริเวณที่มีมุสลิมเป็นชนกลุ่มมากในตะวันตก และตะวันออกของอินเดีย เป็นอิสระจากอินเดีย"

ความจริงจินนาห์ไม่ต้องการเช่นนั้น เพียงแต่เสนอไปเพื่อล่อใจมุสลิมชั้นกลาง และข้าราชการมุสลิมให้หันมาสนใจที่จะมีอำนาจในรัฐมุสลิมโดยไม่ต้องไปแข่งกับฮินดู พวกมุสลิมพรรคอื่น ๆ ก็จะได้คอยเอาใจจินนาห์ ถ้าหากข้อมตินี้เป็นจริงขึ้นมาแล้ว จินนาห์ต้องได้

เป็นหัวหน้ารัฐบาล

ข้อมติของจินนาห์ที่เสนอไปนั้น ได้รับการสนับสนุนจากอังกฤษเป็นอย่างดี เพราะอังกฤษถือว่าสันนิบาตมุสลิมเป็นศัตรูกับฮินดู เพราะฉะนั้น "ศัตรูของศัตรูคือมิตรของเรา" พฤติกรรมของอังกฤษดังกล่าวนี้ทำให้กองเกรสเสียใจมาก เพราะพวกเขาทำการต่อสู้มาเป็นเวลานานถึง 107 ปี ก็เพื่อให้รัฐบาลอังกฤษทำตามคำขอร้องของพวกเขาคนเท่านั้น สำหรับสันนิบาตนั้นเพียงส่งข้อมติไปให้เท่านั้นอังกฤษก็ให้การรับรองและรีบสนับสนุนทันที ผู้นำกองเกรสบางคนถึงกับกล่าวประชดประชันว่า "มุสลิมคืออนุภรรยาที่สามคืออังกฤษต้องเอาใจ"

อย่างไรก็ดี กองเกรสต่างพากันเชื่อว่าสันนิบาตมุสลิมอยู่ได้ก็เพราะอังกฤษให้การสนับสนุน เมื่อใดอังกฤษออกไปจากอินเดีย เมื่อนั้นสันนิบาตมุสลิมต้องล้มอย่างแน่ ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้น กองเกรสจึงไม่สนใจข้อมติของสันนิบาตมุสลิม มหาตมะ คานธี เรียกทฤษฎีชน 2 ชาติของจินนาห์ว่า "ไม่มีทางเป็นจริงได้" ส่วนเนห์รูกล่าวว่า "ไม่มี ความหมายและไร้สาระ" ผู้นำมุสลิมบางคนเรียกข้อมติ (แผนการ) ของจินนาห์ฉบับนี้ว่า "เป็นการสร้างวิมานในอากาศ"

เมื่อสถานะของประเทศสัมพันธมิตรทรุดลงในสงครามโลกครั้งที่ 2 อังกฤษต้องการความช่วยเหลือจากอินเดีย พรรคกองเกรสยินดีให้ความช่วยเหลือ แต่มีข้อแม้ดังนี้

1. อังกฤษต้องให้เอกราชแก่อินเดียทันทีที่สงครามสงบลง และอินเดียจะได้รับอนุญาตให้เขียนรัฐธรรมนูญขึ้นใช้เองโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเลือกตั้งขึ้นมาด้วยวิธีการประชาธิปไตย

2. ระหว่างสงครามนี้ พรรคกองเกรสและพรรคอื่น ๆ จะได้รับอนุญาตให้จัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติขึ้นที่ส่วนกลางในอินเดีย

ลอร์ด ลินลิธโกว์ได้ให้สัญญาว่า กองเกรสจะมีสมาชิกอยู่ในคณะมนตรีบริหาร (Executive Council) และในคณะมนตรีฝ่ายปรึกษา (Consultative Council) และอังกฤษจะให้อินเดียอยู่ในฐานะ Dominion สำหรับเรื่องเอกราชนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะพูดถึงในสถานการณ์อย่างนี้ เอาไว้พูดเมื่อสงครามสิ้นสุดลงแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นกองเกรสจึงปฏิเสธข้อเสนอของลอร์ด ลินลิธโกว์ ในวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1940

ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1942 เซอร์ สแตฟฟอร์ด คริพส์ (Sir Stafford Cripps) ได้เดินทางมาอินเดียพร้อมกับข้อเสนอที่ว่า อังกฤษจะให้สิทธิแก่อินเดียในการร่างรัฐธรรมนูญปกครองตนเองหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว คริพส์ได้เตรียมการที่จะมอบอำนาจให้แก่อินเดียในด้านบริหารทุกกระทรวงทบวงกรม นอกจากอำนาจในด้านการทหารเท่านั้น แต่กองเกรสต้องการ "ปुरुณสวราช" หลังจากคริพส์กลับไปแล้ว คณะกรรมการบริหารของพรรคคอนเกรสก็ได้ลงมติขับอังกฤษออกจากอินเดียเรียกว่า Quit India ในวันที่ 8 สิงหาคม 1942 และได้เรียกร้องชุมนุมพรรค และประชาชนต่อสู้อังกฤษด้วยวิธีซัดขึ้นอย่างรุนแรง คือ แผลง และไม่ร่วมมือ อังกฤษจับกุมบุคคลชั้นนำของคอนเกรสเป็นจำนวนมากรวมทั้งมหาตมะคานธี ด้วย เมื่อขาดผู้นำที่ดี ประชาชนชาวอินเดียเลยหันเข้าหาวิธีการรุนแรง สัตยาเคราะห์จึงไม่เป็นไปตามหลักการเดิม มีการเผาถราง คัดทางรถไฟ คัดสายโทรเลข เผาสถานีตำรวจ อังกฤษก็เรียกกองทัพมาปราบอย่างหนักเช่นกัน มีผู้เสียชีวิตกว่า 1,000 คน บาดเจ็บจำนวนมากกว่า 10,000 คน และถูกจับกุม 60,000 คน

ในขณะที่ผู้นำคอนเกรสอยู่ในคุก อังกฤษก็หันมาสนับสนุนสันนิบาตมุสลิม โดยให้จัดตั้งรัฐบาลแทนคอนเกรสตามรัฐต่าง ๆ ยกเว้นรัฐปัญจาบ จินนาห์จึงฉวยโอกาสตรงจัดแจงให้สันนิบาตมุสลิมเป็นกระบอกเสียงแห่งชาติเพียงผู้เดียว เขาได้ทำงานอย่างหนักเพื่อให้ผู้สนับสนุนเขาได้รับตำแหน่งที่สำคัญให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความสำเร็จของเขาส่วนใหญ่มาจากเวลาที่คอนเกรสพะวงอยู่กับการทำสัตยาเคราะห์อย่างเดียว ไม่ได้สนใจในเรื่องการเมืองเท่าที่ควร อันที่จริงแล้วจินนาห์ได้เริ่มวาดแผนที่พรมแดนระหว่างอินเดียและปากีสถานมานานแล้ว พังจะมาเปิดเผยในปี ค.ศ. 1942 หลังจากมุสลิมได้จัดตั้งรัฐบาลตามรัฐต่าง ๆ แทนคอนเกรส

อินเดียระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

ในขณะที่เกิดสงคราม อินเดียได้รับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการทหารเป็นอย่างมาก ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงในการเตรียมพร้อมที่จะ

เป็นเอกราช อินเดียได้ให้ความช่วยเหลือแก่อังกฤษเป็นอย่างมากในการทำสงคราม ทั้งใน
ด้านวัตถุ และด้านกำลังคน ทหารในกองทัพอินเดียเพิ่มขึ้นจากจำนวน 175,000 คน เป็น
2,000,000 คน และเจ้าหน้าที่ระดับสูงเพิ่มขึ้นจาก 200 คน เป็น 10,000 คน ในขณะที่
เดียวกันกองทัพก็ได้รับการฝึกยุทธวิธีสมัยใหม่อีกด้วย เมื่อสงครามสิ้นสุดลงอินเดียคงมีสถาบัน
ทหารอย่างมั่นคง ซึ่งเป็นการเพียงพอสำหรับการที่จะเป็นประเทศใหม่ต่อไป

นอกจากนี้ อินเดียยังเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอังกฤษอีกด้วย ใน
ระหว่างสงครามโลกนี้เอง อังกฤษจึงเร่งผลิตสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
สินค้าประเภทอุตสาหกรรมหนัก ซึ่งทำให้เศรษฐกิจของอินเดียมั่นคงขึ้นภายหลังจากสงคราม และ
ทำให้อินเดียพร้อมที่จะรับผิดชอบตนเองทางเศรษฐกิจเมื่อได้รับเอกราช อุตสาหกรรมหนักที่
ได้รับการขยายอย่างกว้างขวางได้แก่ อุตสาหกรรมเหล็กกล้า และซีเมนต์ นอกจากนี้ก็มี
อุตสาหกรรมอะลูมิเนียม ในการขยายอุตสาหกรรมของอังกฤษนั้น ได้มีการจ้างบุคคลทั้งชาย
และหญิงเข้าทำงาน ซึ่งการจ้างคนทั้งชายและหญิงเข้าทำงานดังกล่าว ช่วยขจัดความเข้มงวด
ในทางสังคม และวรรณะไปเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการเพิ่มทักษะให้แก่คนงาน
ทั้งสองเพศและผู้บริหารงานอีกด้วย ซึ่งเป็นผลดีแก่อินเดีย 2 ประการ คือ⁶¹

1. อินเดียได้มีผู้บริหาร ช่างเทคนิค และคนงานเพียงพอที่จะเข้าดำเนินการทาง
เศรษฐกิจ เมื่ออังกฤษถอนตัวออกไป

2. อินเดียได้เปลี่ยนฐานะตัวเองจากลูกหนี้เป็นเจ้าหนี้ กล่าวคืออินเดียสามารถ
เปลื้องหนี้จำนวน 1,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อทำบัญชีประจำปี อินเดียมีเงินเหลือ
คงคลังอีก 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับผลที่เกิดแก่อังกฤษนั้น คือช่วยลดภาวะการต่อต้านของกลุ่มเรียกร้องเอกราช
ราชชาตินิยมอินเดียได้เป็นอย่างมาก ซึ่งเมื่อก้าวโดยข้อเท็จจริงแล้ว เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

---

⁶¹ S.C.Raychoudhary, Social, Cultural and Economic History of India, p.78

ที่สี่^๕ ช่วยจัดอุปสรรคต่าง ๆ ในการที่อังกฤษจะปกครองอินเดียต่อไปอย่างเห็นได้ชัด นั่นคือจักรวรรดินิยมอังกฤษในอินเดียจะต้องยืดเวลาออกไปอีก

แม้ว่าการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 2 จะมีผลดีต่อเศรษฐกิจของอินเดียในระยะยาวก็ตาม แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจปัจจุบันทันด่วน กลับไม่เป็นที่น่าพอใจกล่าวคือ ในยามสงครามนั้น ทุกคนมีความต้องการอยู่อย่างเดียวกันคือ "เศรษฐกิจเพื่อยังชีพ" ในระยะนั้น เศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนัก และเหตุการณ์ก็กลับสนอีกด้วย อินเดียเองก็ตกอยู่ในภาวะเช่นเดียวกันกับประเทศอื่น ๆ ยิ่งสัมพันธ์มิตรซื้อสินค้าอินเดียเป็นสินค้าช่วยเหลือด้วยแล้ว อินเดียยิ่งแทบตั้งตัวไม่ติด ตามปกติอินเดียก็ขาดแคลนอาหารบริโภคภายในประเทศอยู่เสมอ ข้าวซึ่งเป็นอาหารหลัก อินเดียก็ซื้อมาจากพม่า ต่อมาญี่ปุ่นยึดพม่าได้ในปี 1942 พม่าก็ต้องหยุดส่งข้าวให้ ทำให้อินเดียประสบกับความยุ่งยากแสนสาหัส

ค.ศ. 1943 ชาวนาได้ขายข้าวในราคาที่สูงมาก ทำให้เกิดทุพพิกขภัยขึ้นมาทันที ในรัฐเบงกอล ทำให้สูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การแจกจ่ายอาหารในยามนั้นก็พบกับความยากลำบาก เพราะการคมนาคมขนส่งไม่สะดวก กองทัพเรือและอากาศของญี่ปุ่นก็ได้เข้ายึดขบวนการขนส่งทางทะเลในอ่าวเบงกอล เป็นผลให้บอมเบย์กลายเป็นเมืองท่าเรือสำคัญแทนกัลกัตตา แม้ว่าราคาสินค้าประเภทอาหารจะสูงขึ้นเพราะสงคราม ซึ่งก็ทำให้ชาวนาผู้ที่เคยเป็นหนี้ นั้น มีฐานะดีขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังเป็นผลร้ายแก่ชนชั้นกรรมกรและคนระดับกลางเป็นอย่างมาก เพราะเงินเดือนของพวกเขาไม่ได้ขึ้นไปด้วย การออกไปทำงานรับจ้างในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองนั้น ชาวนาอินเดียทั้งครอบครัวถือเป็นปกติวิสัย ซึ่งเป็นการช่วยทำลายความเชื่อในทางสังคมอันเป็นประเพณีที่ว่าหญิงอินเดียจะต้องเป็นรองชาย ดังนั้นจึงปรากฏว่ามีกรรมกรหญิง-ชายทำงานปะปนกันในทุกหนทุกแห่ง

การพัฒนาทางทหาร ทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวมาแล้วนี้ เป็นการเตรียมอินเดียทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุประสงค์สำหรับที่จะเป็นเอกราช การที่ได้เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 2 และก็ได้ประสบผลสำเร็จนั้น ทำให้ชาวนาอินเดียรู้สึกซาบซึ้งและพวกเขาจะต้องเผชิญ

กับอนาคตด้วยความเชื่อมั่นในตนเองในโอกาสต่อไป มีเพียงสิ่งเดียวที่เลวร้ายสิ่งเดียวเท่านั้นที่ทำลายความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความเจริญเติบโตของชาติคือ "ความไม่ไว้วางใจกันของกลุ่มชนที่ไม่อาจคืนดีกันได้ คือสันนิบาตมุสลิม-ฮินดู"

อินเดียนหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงในปี 1945 รัฐบาลผสมของเซอร์ซิลส์ กูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก เกี่ยวกับการให้เอกราชแก่อินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพรรคกรรมกรนำโดย คลีแมนต์ แอตลี เซอร์ซิลส์จึงสั่งให้อุปราชอินเดียนำเอาข้อเสนอเก่าของคริฟฟ์ส์เมื่อปี 1942 มาปรับแก้ไขกับอินเดียนไปก่อน สำระสำคัญของข้อเสนอของคริฟฟ์ส์มีอยู่ว่า "อินเดียนจะให้อิสระในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จะให้ตำแหน่งผู้นำทุกตำแหน่งยกเว้นตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด" นั่นก็แสดงให้เห็นธาตุแท้ของเซอร์ซิลส์แล้วว่า เขาไม่ต้องการให้เอกราชแก่อินเดียนอย่างใจจริง หลังจากนั้นไม่นานรัฐบาลผสมของเขาก็สิ้นสุดลง คลีแมนต์ แอตลี หัวหน้าพรรคกรรมกรได้โอกาสจัดตั้งรัฐบาลแทน

รัฐบาลพรรคกรรมกรได้ประกาศความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะให้อินเดียมีการเลือกตั้งผู้แทนเข้าไปปฏิบัติงานในสถานิติบัญญัติส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อส่งเข้าไปสภาร่างรัฐธรรมนูญให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ ผู้แทนเหล่านี้เป็นชาวอินเดียนล้วน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพรรคกรรมกร มีเจตนาที่จะให้เอกราชแก่อินเดียนอย่างแท้จริง จะเห็นได้ว่าอินเดียนมองเห็นเอกราชอยู่ร่ำไร รัฐบาลอังกฤษเองในระยะนี้ก็ค่อนข้างจะยากจนในระยะนี้ได้มีความต้องการที่จะตัดรายจ่ายของตนเองลงอยู่แล้ว จึงเลิกส่งเงินค่าอินเดียน และเริ่มถอนทหารออกจากอินเดียนเป็นบางส่วน ซึ่งเป็นผลให้ชาวอินเดียนลดความหวาดกลัวอังกฤษ จากการถูกรบปราบปรามด้วยกำลังทหารมากยิ่งขึ้น การที่เศรษฐกิจตกต่ำและเกิดความปั่นป่วนทางการเมือง ทำให้เกิดมีการเดินขบวนประท้วง การนัดหยุดงาน การจลาจลที่รุนแรง และมีการทำลายทรัพย์สินเกิดขึ้นในระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1946 ความวุ่นวายนี้ยังรวมถึงการกบฏราชานาวีที่มีการฉีกธงชาติอเมริกา ที่สำนักงานข่าวสารอเมริกันในการาจี และบอมเบย์อีกด้วย

สาเหตุที่เกิดขึ้นกับภูษานาวีครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการที่พรรคพวกของสุภาส จันทรโกส⁶² ถูกสอบสวนในข้อหาทาบฏ ซึ่งชาวอินเดียถือว่ามิใช่เป็นการทาบฏ หากแต่เป็นการกระทำของผู้พลีชีพเพื่อชาติอย่างแท้จริง อีกประการหนึ่งสาเหตุสืบเนื่องมาจากการหาเสียงเลือกตั้งเพื่อเข้าไปเป็นสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญระหว่างกองเกรสกับสันนิบาตมุสลิม ซึ่งทั้งสองพรรคไม่สามารถจะควบคุมสถานการณ์ได้ ทั้ง 2 พรรคจะมั่นใจในการเลือกตั้งครั้งนั้นมาก และจะไม่มีการประชุมประนีประนอมกันมากกว่าเดิม หลังการเลือกตั้งก็ได้มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งใหม่ จินนาห์ได้พูดอย่างเปิดเผยว่า จะต้องเกิดสงครามกลางเมืองอย่างแน่นอน หากข้อเรียกร้องของสันนิบาตมุสลิมที่ขอแบ่งประเทศเป็นปากีสถานไม่เป็นที่ยอมรับและไม่ได้รับความสำคัญ

รัฐบาลพรรคกรรมกรตกใจกับความเคลื่อนไหวดังกล่าวมาก จึงส่งคณะกรรมการไปเร่งเจรจาเกี่ยวกับการให้เอกราชแก่อินเดีย ยิ่งไปกว่านั้นนายกรัฐมนตรีคลีแมนต์ แอตลี ยังได้ประกาศว่า อังกฤษจะยอมรับรัฐบาลทุกรูปแบบที่ชาวอินเดียได้ตัดสินใจเลือก แม้ว่าอินเดียจะถอนตัวออกจากเครือจักรภพอังกฤษก็ตาม การที่อังกฤษยินยอมอินเดียดังกล่าวช่วยทำให้บรรยากาศทางการเมืองดีขึ้นอย่างน้อยก็ชั่วระยะหนึ่ง

เนรูห์ ได้เป็นประธานพรรคกองเกรสอีกครั้งหนึ่ง เขาประกาศว่า "เราจะทำในสิ่งที่เราตัดสินใจไปแล้วในเมื่อเราเข้าไปเป็นสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญ" ในการกล่าวครั้งต่อมา เนรูห์ได้ชี้ให้เห็นอย่างแจ่มชัดว่า ชนกลุ่มมากที่เป็นสมาชิกกองเกรสในสภาาร่างรัฐธรรมนูญจะมีอิสระอย่างเต็มที่ในการร่างรัฐธรรมนูญ จะเป็นแบบไหนก็ได้ที่ต้องการโดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อเสนอแนะคณะกรรมการรัฐมนตรี

จินนาห์เมื่อทราบเช่นนั้นยิ่งทำให้เขาหวาดกลัวมากยิ่งขึ้น เขาประณามกองเกรสที่ไม่นำพาตามแผนการของคณะกรรมการที่ให้มีการก่อตั้งประเทศปากีสถาน สภาของสันนิบาตมุสลิมได้ตัดสินใจแน่วแน่แล้วว่า จะต้องมีปากีสถานโดยไม่มีการผลิตวันประกันพ่วงอีกต่อไป

---

⁶²สุภาส จันทรโกส ได้จัดตั้งกองทัพแห่งชาติอินเดียขึ้นในปี 1943 โดยมีเชลยศึกอินเดียจำนวน 60,000 คน ที่ญี่ปุ่นจับได้เป็นกองกำลัง เขาได้ร่วมมือกับญี่ปุ่นเพื่อขับอังกฤษ

จินนาห์ได้พยายามชักชวนให้ชาวมุสลิมเชื่อว่ากองเกรสทรยศโดยการรู้เห็นเป็นใจของอังกฤษ เพื่อไม่ให้มีการแบ่งประเทศออกเป็น 2 ส่วน สันนิบาตมุสลิมจึงได้ประกาศเอาวันที่ 16 สิงหาคม 1946 เป็นวันปฏิบัติการโดยตรง ความหวังที่อื่นจะคืนให้กับมุสลิมนั้นล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง

ในกัลกัตตาเพียงแห่งเดียวเท่านั้น มีการจลาจลเกิดขึ้น กล่าวคือมีฮินดูทำร้ายมุสลิม และมุสลิมก็ทำร้ายฮินดูเป็นเวลานานถึง 4 วัน มีคนตายถึง 4,700 คน และบาดเจ็บอีก 15,000 คน และในเดือนต่อมาการนองเลือดก็เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ อย่างไรก็ตามรัฐบาลพรรคกรรมกรก็ยังคงพยายามต่อไปอย่างสุดกำลัง จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1947 จึงได้ส่งลอร์ด หลุยส์ เมาทแบทเทน (Lord Louis Mountbatten) มาเป็นอุปราชแทนลอร์ด วาเวลล์ (Lord Wavell)

เจ้าหน้าที่อังกฤษใช้แก๊สน้ำตาสกัดผู้เดินขบวนประท้วง
ที่กัลกัตตา
เมื่อเดือนสิงหาคม 1946

ลอร์ด เมท์แบทเทนได้ใช้ความพยายามเป็นเวลานานถึง 2 เดือน ในอันที่จะพยายามให้มีการรวมชอมกันระหว่างฮินดูและมุสลิม แต่ก็ประสบความล้มเหลว ดังนั้นท่านจึงได้แจ้งแก่ผู้นำชาวอินเดียนทั้ง 2 ฝ่ายในวันที่ 2 มิถุนายน 1947 ว่า "ข้าพเจ้ามีความเสียใจอย่างสุดซึ้งซึ่งที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ นอกจากจะต้องแบ่งอินเดียนออกเป็น 2 ประเทศ"

ลอร์ด หลุยส์ เมท์แบทเทน เจริญจากก่อนมอบเอกราชให้แก่อินเดีย

อังกฤษได้เสนอที่จะมอบอำนาจแก่อินเดียและปากีสถานภายในเวลาอีก 2-3 เดือนข้างหน้า กองเกรสยอมรับการแบ่งแยกที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อย่างไม่เต็มใจ ท่านเองก็คัดค้านอย่างหนักแต่ไม่เป็นผล สันนิบาตมุสลิมเองก็ยอมรับด้วยความจำใจเช่นกัน งานที่สำคัญที่ทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องประสานกันในระยะนั้นคือ การกำหนดเขตแดนการแบ่งปันทรัพย์สินในงบดุลย์ และจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบระหว่างประเทศใหม่ทั้งสอง อย่างไรก็ตาม งานชิ้นนี้ก็สัมฤทธิ์ผลลงได้ภายใน 2 เดือนต่อมา ทั้งนี้ก็เพราะการดำเนินงานของคณะกรรมการชาวอินเดียนเอง พร้อมกับความช่วยเหลืออันเที่ยงธรรมของท่านอุปราชเมท์แบทเทน ในขณะที่รัฐสภาอังกฤษกำลังเร่งร่างพระราชบัญญัติการให้เอกราชแก่อินเดียนั้น เหลือเวลาอีก 1 ปี ก่อนที่นายก

รัฐมนตรีคลีแมนต์ แอตลี จะพ้นวาระ จึงเป็นผลดีต่อประเทศอินเดียอย่างมากซึ่งถ้าหากแอตลี
พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอังกฤษก่อนแล้ว ก็ไม่แน่ว่าอินเดียจะได้รับเอกราช หลังจาก
นั้นรัฐบาลอังกฤษก็เริ่มถอนทหารออกจากอินเดีย และในตอนเที่ยงคืนวันที่ 14 สิงหาคม 1947
ก็ได้มีการประกาศรัฐใหม่ 2 รัฐ ท่ามกลางการเฉลิมฉลองของชาวอินเดียทั่วประเทศ

ลอร์ด หลุยส์ เมาทัฒเทเน อำลาชาวอินเดีย

พระราชบัญญัติการให้เอกราชแก่อินเดีย⁶³

พระราชบัญญัติการให้เอกราชแก่อินเดียฉบับนี้ได้ผ่านรัฐสภาอังกฤษอย่างเร่งด่วน
และสมเด็จพระเจ้ากรุงอังกฤษ (สมเด็จพระเจ้าจอร์จที่ 6) ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย เห็น
ชอบ ในวันที่ 18 กรกฎาคม 1947 และมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 1947 ก่อนหน้านั้น
1 วัน คือวันที่ 14 สิงหาคม ปีเดียวกัน ปากีสถานก็ประกาศแยกตัวออกไปจากอินเดีย และ

---

⁶³R.N.Singh, *Constitutional History of India & National Movements*,
p. 325

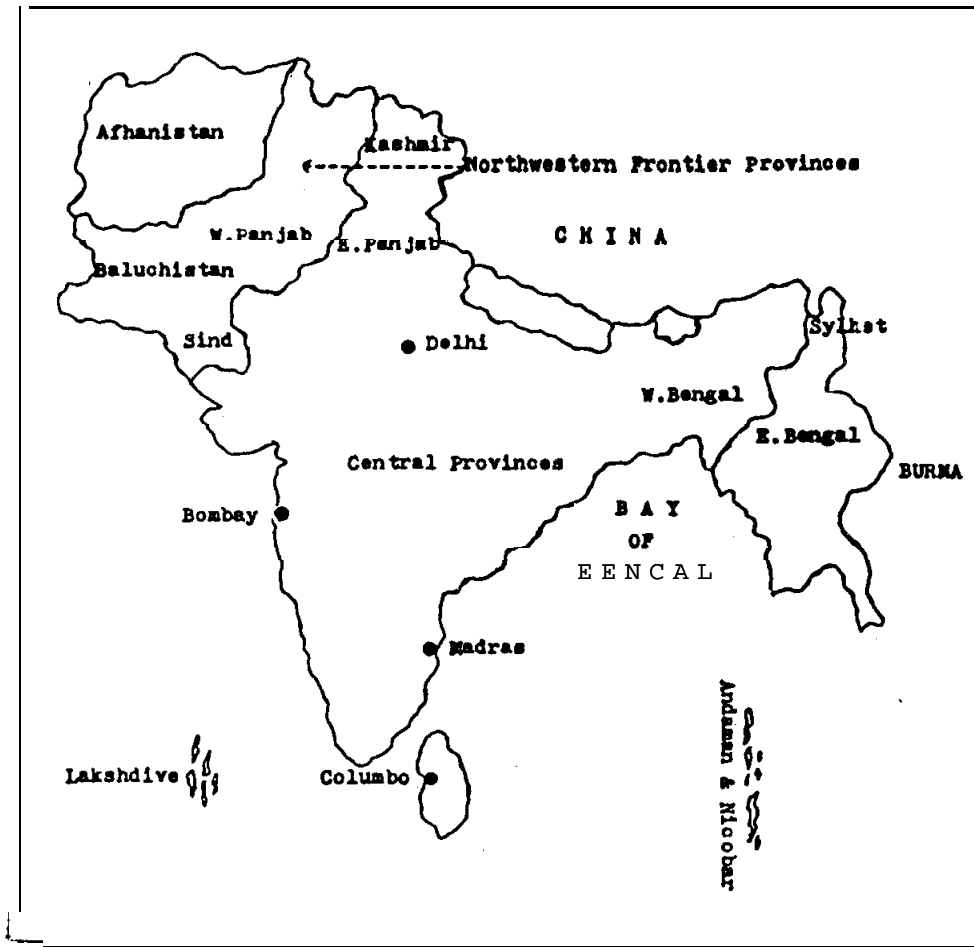
เป็นประเทศใหม่ตั้งแต่นั้นมา สำหรับสาระสำคัญในพระราชบัญญัติการให้เอกราชแก่อินเดีย อาจกล่าวโดยสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ให้โอนอำนาจทั้งหมดในอดีตซึ่งเป็นของอังกฤษ ให้แก่อินเดียและปากีสถาน โดยลำคัม อินเดียและปากีสถานเป็นรัฐอิสระไม่ขึ้นตรงต่อกันและกัน
2. ทั้งปากีสถานและอินเดียจะปกครองประเทศโดยมีข้าหลวงใหญ่ แต่งตั้งโดยรัฐบาลอังกฤษเป็นหัวหน้า จนกว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ จะเป็นปกติเรียบร้อย
3. ทั้งอินเดียและปากีสถานจะต้องปกครองโดยระบอบรัฐสภา อันประกอบด้วยสภาสูง และสภาต่ำ
4. บรรดากฎหมายต่าง ๆ คงยังมีผลบังคับใช้อยู่ จนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติของทั้งสองประเทศ
5. ให้มีข้าหลวงประจำมณฑล แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีแห่งประเทศทั้งสอง
6. ให้เลิกตำแหน่งอุปราช ให้มีตำแหน่งข้าหลวงใหญ่แทน
7. สถานะของจักรวรรดิอังกฤษในอินเดีย จำต้องลดลงให้อยู่ในฐานะพระเจ้ากรุงอังกฤษ
8. บรรดา รัฐอิสระ รัฐเล็กน้อยซึ่งมีถึง 570 รัฐ มีสิทธิเลือกได้ 3 ทาง คือ
  - 8.1 เลือกเป็นอิสระ
  - 8.2 เลือกรวมกับอินเดีย
  - 8.3 เลือกรวมกับปากีสถาน
9. ให้แบ่งแยกประเทศทั้งสองตามแนวเขตพื้นที่ของผู้นับถือศาสนา คือฮินดูและมุสลิม
10. รัฐเบงกอลมีประชาชนอาศัยอยู่ทั้งที่เป็นมุสลิมและฮินดู ให้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เบงกอลตะวันตกขึ้นตรงต่ออินเดีย เบงกอลตะวันออกขึ้นตรงต่อปากีสถาน ให้มีการโยกย้ายราษฎรทั้งสองภาคให้เรียบร้อยพร้อมทั้งปักหลักเขตแดน
11. รัฐปัญจาบก็เช่นเดียวกับรัฐเบงกอล ให้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือปัญจาบตะวันออกขึ้นต่ออินเดีย ปัญจาบตะวันตกขึ้นต่อปากีสถาน

12. ให้รวมจังหวัดคิลิเทศ (Sylhet) ในรัฐอัสสัมเข้ากับ เบงกอลตะวันออก
ขึ้นตรงต่อปากีสถาน เพราะประชาชนมากกว่า 80% นับถือศาสนาอิสลาม

13. รัฐบาลูจิสถาน (Baluchistan) รัฐสินธ์ (Sind) และมณฑลตะวันตกเฉียงเหนือ (North - Western Frontier Provinces) ซึ่งเป็นการปกครองของ
อังกฤษโดยตรง ให้ขึ้นต่อปากีสถาน

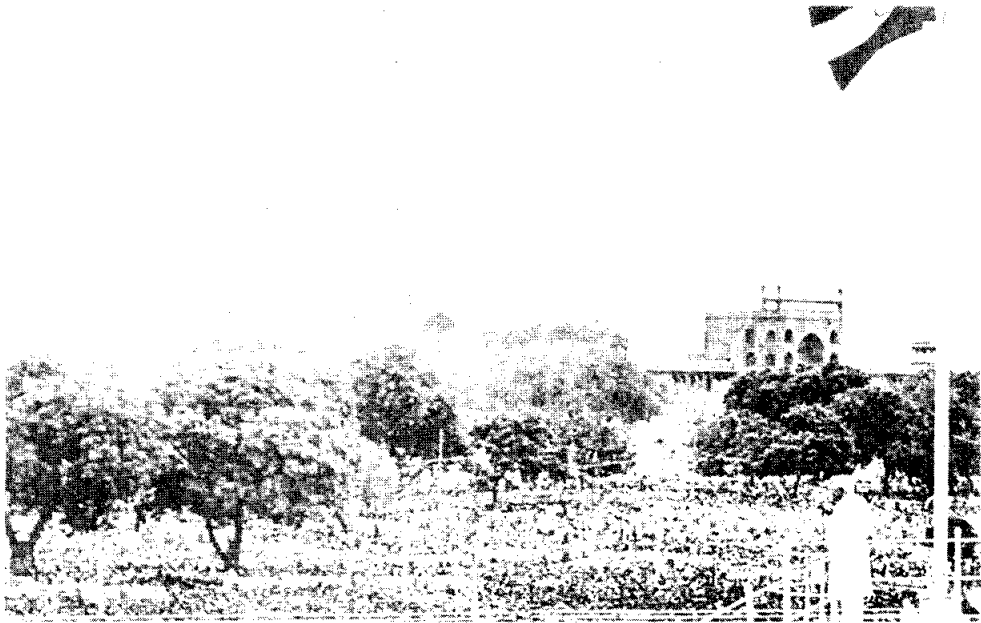

แผนที่อินเดีย แสดงการแบ่งประเทศออกเป็นอินเดียและปากีสถานตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.

การให้เอกราชแก่อินเดีย ค.ศ. 1947

(Indian Independence Act 1947)

14. ทั้งอินเดียและปากีสถานเป็นประเทศอยู่ในเครือจักรภพอังกฤษเช่นกัน

เนห์รู ปราศรัยกับประชาชนที่เดลี เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 1947
ซึ่งเป็นวันได้รับเอกราชอันสมบูรณ์

* เมื่อ พ.ร.บ.ฉบับนี้ประกาศใช้แล้ว จินนาห์ก็ได้ปกครองปากีสถานสมใจนึก แต่ปรากฏว่าเมื่อแบ่งกันแล้วในอินเดียยังมีมุสลิมมากกว่าในปากีสถาน และชี้ให้เห็นว่าทฤษฎีชน 2 ชาติที่เขาสนับสนุนก็ใช้ไม่ได้ เพราะไม่สามารถจะให้ชาวมุสลิมที่มีจำนวนมาก อพยพเข้าไปอยู่ในปากีสถานทั้งหมดตามที่ตนต้องการได้ เนื่องจากมีปัจจัยและอุปสรรคนานัปการปิดกั้นมิให้ดำเนินการได้ และให้เป็นสาเหตุก่อให้เกิดสามัคคีเภทในประเทศอินเดียปัจจุบัน ซึ่งเรารู้ในนาม "ข้อพิพาทระหว่างฮินดู-มุสลิม"

* ปัจจุบันอินเดียมีพลเมืองประมาณ 700 ล้านคน มีผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ ดังนี้

1. ฮินดูประมาณ 83.5%	2. อิสลามประมาณ 10.69%	3. คริสต์ประมาณ 2.45%
4. ลิกซ์ประมาณ 1.79%	5. พุทธประมาณ 0.75%	6. เซนประมาณ 0.46%
7. ศาสนาอื่น ๆ ประมาณ 1.81%		

ปัจจัยสำคัญ ๆ ที่อังกฤษให้เอกราชแก่อินเดีย⁶⁴

1. **อังกฤษกับสงครามโลกครั้งที่ 2** สงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้นในเดือนกันยายน ค.ศ. 1939 อังกฤษได้ประกาศสงครามกับประเทศเยอรมนี อินเดียส่งทหารไปช่วยรบ โดยมีสัญญาว่า หลังจากสิ้นสุดสงครามแล้ว อินเดียจะได้รับเอกราช เมื่อสิ้นสุดสงครามแล้ว อินเดียได้เรียกร้องให้อังกฤษปฏิบัติตามสัญญานั้น อังกฤษเองก็ประสบกับภาวะยุ่งยากหลายอย่าง กอปรกับเศรษฐกิจตกต่ำซึ่งเป็นการยากที่อังกฤษจะปกครองอินเดียต่อไป ในช่วงเดียวกันนั้นเองอังกฤษก็ได้ให้เอกราชแก่พม่า ในเมื่อังกฤษให้เอกราชแก่พม่าได้ ก็ต้องให้เอกราชแก่อินเดียได้เช่นกัน

2. **บทบาทของประเทศมหาอำนาจ** หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาได้กลายเป็นประเทศมหาอำนาจและมีบทบาทมากกว่าอังกฤษ ประธานาธิบดีรูสเวลต์ ได้บีบบังคับอังกฤษให้มอบเอกราชแก่อินเดีย แม้ว่าท่านจะได้ถึงแก่อสัญกรรมไปก่อนหน้านั้นก็ตาม แต่รัฐบาลสหรัฐก็ได้ดำเนินนโยบายเหมือนที่ท่านเคยให้ไว้ อังกฤษประสบกับความยุ่งยากทางการเมืองและทางเศรษฐกิจซึ่งต้องอาศัยอเมริกา ดังนั้นจึงดำเนินนโยบายแบบผ่อนปรนตามอเมริกา

3. **พรรคกรรมกรได้เป็นรัฐบาลในอังกฤษ** ในปี 1945 พรรคกรรมกรได้มีโอกาสเป็นรัฐบาลในอังกฤษโดยมี มร.คลีแมนต์ แอทลี เป็นนายกรัฐมนตรี สมาชิกพรรคกรรมกรได้เรียกร้องให้อังกฤษมอบเอกราชแก่อินเดียเสมอมา ความจริงข้อนี้ก็ได้ปรากฏอยู่ในนโยบายของพรรคกรรมกรอยู่แล้ว ซึ่งถ้าหากเซอร์ วินสตัน เชอร์ชิลล์ หัวหน้าพรรคอนุรักษนิยมได้เป็นนายกรัฐมนตรีในเวลานั้น บางทีอินเดียอาจตกอยู่ภายใต้จักรวรรดินิยมอังกฤษต่อไป เพราะอดีตนายกรัฐมนตรีเซอร์ชิลล์ได้ดำเนินนโยบายกดขี่ข่มเหงอินเดียตลอดมา

4. **เกิดกบฏราชินาวิและตำรวจ** รัฐบาลอังกฤษซึ่งค่อนข้างจะยากจนในระยะนี้มีความต้องการที่จะตัดรายจ่าย จึงเลิกส่งสินค้าจากประเทศอินเดีย และเริ่มลดทหารออกจาก

⁶⁴L.N. Srivastva, *Opcit.*, pp.172-173

อินเดียเป็นบางส่วน การที่เศรษฐกิจตกต่ำและเกิดความขัดเคืองทางการเมืองทำให้มีการ
เดินขบวนประท้วง การนัดหยุดงาน การจลาจลที่รุนแรง รวมทั้งความวุ่นวายในกองทัพอินเดีย
อีกด้วย กองทัพเรือได้ก่อกบฏขึ้นที่เมืองการาจีและบอมเบย์ ต่อต้านรัฐบาลอังกฤษด้วยการเผา
ธงชาติสหรัฐอเมริกา ที่สำนักข่าวสารออเมริกา และเผาธงชาติอังกฤษบนเรือ พวกเขาได้ชัก
ธงชาติคองเกรสและสันนิบาตมุสลิมขึ้นแทน มีหัวหน้าคองเกรสคนหนึ่งเข้าไปขอร้องให้พวก
ทหารอยู่ในความสงบ พวกทหารจึงเชื่อฟัง แสดงให้อังกฤษเห็นว่าทหารอินเดียนั้นได้กระด้าง
กระเดื่องไม่เชื่อฟังอังกฤษแล้ว นอกจากนี้ยังมีตำรวจอินเดียไม่พอใจรัฐบาลอังกฤษที่สั่งจับ
ฐานกบฏ สมักรพรรคพวกของสุภาส จันทรโบส ซึ่งพวกเขาเชื่อกันว่าเป็นการกระทำของพวกเขา
ผู้พลีชีพเพื่อชาติอินเดีย มิใช่เป็นกบฏตามที่อังกฤษตั้งข้อหา พวกตำรวจเกือบทั่วประเทศได้นัด
กันผลจากหน้าที่พร้อม ๆ กัน การกระทำของทหารเรือและตำรวจในครั้งนั้น ทำให้อังกฤษ
ตระหนักดีว่า หากอังกฤษจะปกครองอินเดียต่อไปต้องใช้กำลังอย่างเดี๋ยวนั้น ซึ่งอังกฤษ
เองก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะทำได้ในช่วงเวลานั้น ดังนั้นหนทางที่ดีที่สุดของอังกฤษในเวลานั้นคือ
ต้องมอบเอกราชให้แก่อินเดียเท่านั้น

5. **บทบาทของพรรคคองเกรส** พรรคคองเกรสภายใต้การนำของมหาตมะ คานธี
มีบทบาทมากในการนำเอกราชมาสู่ประเทศอินเดียดังกล่าวมาแล้ว งานที่สำคัญ ๆ ที่คองเกรส
ได้ทำไปคือ ไม่รวมมือกับรัฐบาลในปี ค.ศ. 1930 และได้ลงมติขับอังกฤษออกจากอินเดียใน
ค.ศ. 1942 (Quit India) ซึ่งเป็นผลให้รัฐบาลอังกฤษต้องออกพระราชบัญญัติการให้
เอกราชแก่อินเดีย ค.ศ. 1947 ในเวลาต่อมา นอกจากนั้นคองเกรสยังได้รับข้อเสนอของสันนิ
บาตมุสลิมในการเรียกร้องเพื่อขอตั้งประเทศปากีสถาน ซึ่งถ้าหากคองเกรสไม่ยอมรับข้อ
เสนอดังกล่าวแล้ว ก็จะเป็นการยากมากที่อินเดียจะได้รับเอกราช ทั้งนี้เพราะอังกฤษเองก็
ดำเนินนโยบายแบบแบ่งแยกแล้วปกครองเสมอมา

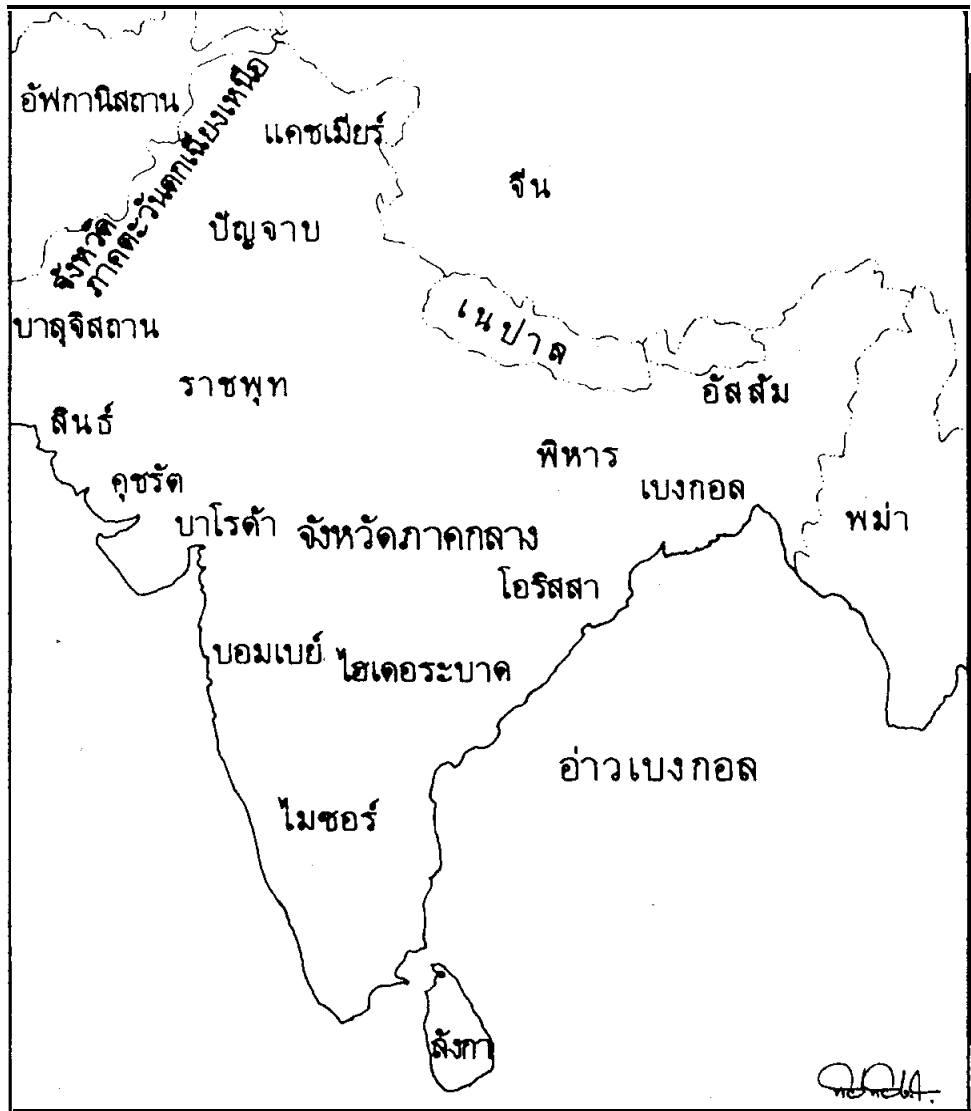
6. **กองทัพแห่งชาติอินเดีย** กองทัพแห่งชาติอินเดียนั้นตั้งขึ้นโดยท่านเนตาวจี สุภาส

จันทร์โอส⁶⁵ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ท่านได้หลบหนีออกจากอินเดียในปี ค.ศ. 1941 เพราะขัดแย้งกับมหาตมะ คานธี ในเรื่องกองทัพเอกราชให้แก่อินเดีย สุภาส จันทรโอส ได้พยายามขอความช่วยเหลือจากนานาชาติ เพื่อให้ช่วยขับอังกฤษออกจากอินเดีย ในที่สุดเยอรมนีก็ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งกองทัพแห่งชาติอินเดีย เพื่อขับอังกฤษ ต่อมาเยอรมนีแพ้สงคราม ท่านจึงเดินทางมาขอความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นในการก่อตั้งกองทัพแห่งชาติอินเดีย ปรากฏว่าได้รับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นเป็นอย่างดี โดยญี่ปุ่นมอบทหารอินเดียที่ถูกจับเป็นเชลยในสงครามด้านพม่าจำนวน 60,000 คน ให้อยู่ในอาณัติของท่าน ต่อมาญี่ปุ่นก็ได้มอบหมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์ให้เป็นที่ตั้งกองบัญชาการกองทัพแห่งชาติ สุภาส จันทรโอส ได้ขยายกองกำลังแห่งชาติอินเดียไปยังประเทศต่าง ๆ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย และพม่า

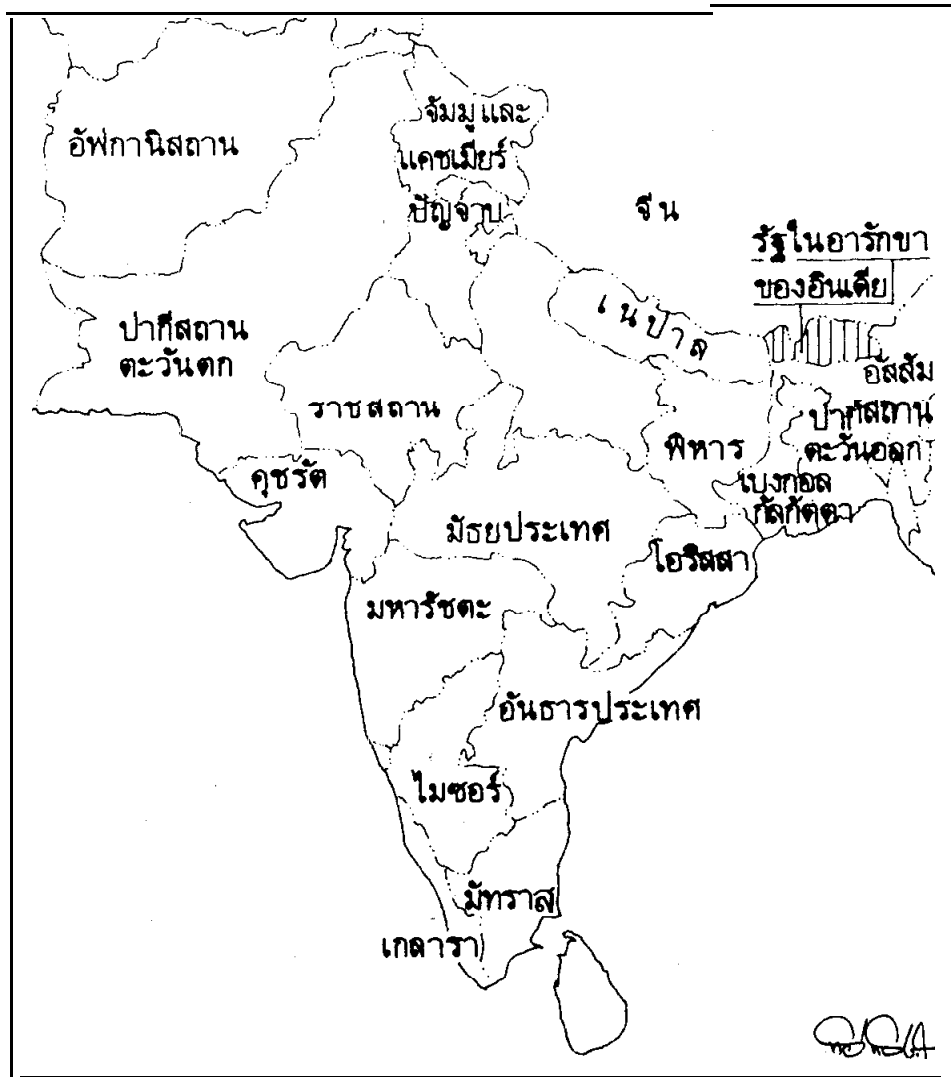
ในการสู้รบสงครามด้านพม่า ทหารกองทัพแห่งชาติอินเดียได้ร่วมรบเคียงบ่าเคียงไหล่กับทหารญี่ปุ่นอย่างทรหด จนสามารถยึดได้เมืองสำคัญทางด้านยุทธศาสตร์ในพม่า และในอินเดียหลายเมือง โอสได้ประกาศสโลแกนว่า "Delhi Chalo" ซึ่งมีความหมายว่า กองทัพแห่งชาติอินเดียจะต้องมุ่งสู่กรุงเดลีให้ได้ การที่ทหารอินเดียร่วมรบกับทหารญี่ปุ่นในครั้งนั้นเป็นผลดีทางด้านจิตวิทยาอย่างมาก ญี่ปุ่นได้โฆษณาว่า "บัดนี้ถึงเวลาแล้วที่พี่น้องชาวอินเดียจะต้องลุกขึ้นมาร่วมมือกับกองทัพแห่งชาติอินเดียและญี่ปุ่นเพื่อขับไล่อังกฤษออกไปจากอินเดีย" ปรากฏว่าชาวอินเดียภายในประเทศได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ในตอนท้ายอังกฤษชนะสงคราม กองทัพแห่งชาติก็สลายตัวไปโดยปริยาย ซึ่งวีรกรรมของพวกเขายังเป็นที่ประทับใจของประชาชนชาวอินเดียตราบนานเท่านาน

---

⁶⁵ หลังสงคราม สุภาส จันทรโอส และพรรคพวกกลายเป็นกบฏ เขาต้องลี้ภัยอยู่ในไต้หวัน ในการเดินทางจากไทเปไปโตเกียว ได้เกิดอุบัติเหตุเครื่องบินตก เขาต้องถึงแก่กรรมอย่างน่าเวทนา ปัจจุบันก็ยังไม่มีใครทราบว่า เขาตายเพราะอุบัติเหตุ หรือฆาตกรรม

แผนที่อินเดียก่อนการเข้ามาของยุโรป

แผนที่อินเดียหลังได้รับเอกราช

ภายหลังได้รับเอกราช

วันที่ 15 สิงหาคม 1947 อินเดียได้รับเอกราชซึ่งต้องประสบกับปัญหายุ่งยากหลายประการ เช่น ปัญหาการรวมรัฐต่าง ๆ ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ เป็นต้น ในการรวมรัฐต่าง ๆ นั้น ทั้งอินเดียและปากีสถานต่างก็ให้พยายามชักชวนราชาและมหาราชาผู้เป็นเจ้าของรัฐให้มารวมกับตน เยาว์ทาล นัทรู ได้เสนอให้ลอร์ด หลุยส์ เมท์แบทเทิน เป็นข้าหลวงอังกฤษในอินเดียต่อไป และได้ขอความช่วยเหลือจากท่านให้ช่วยเจรจากับราชาและมหาราชาต่าง ๆ ให้มารวมเข้ากับอินเดีย ด้วยเหตุนี้บรรดาราชาและมหาราชาทั้งหลายจึงยินดีเซ็นสัญญาารวมเข้ากับอินเดียโดยละม่อม ยกเว้นแค้วนแคชเมียร์ (Kashmir) ไฮเดอราบด์ (Hyderabad) และจุนาคัท-มานาวัท (Junagadh & Manavad) ซึ่งยังคงเป็นอิสระไม่ยอมรวมเข้ากับใครในระยะหลังรัฐทั้ง 4 นี้ก็ได้ตัดสินใจรวมเข้ากับอินเดีย ทั้งนี้เพราะนโยบายอันชาญฉลาดของเยาว์ทาล นัทรู

ในเรื่องเศรษฐกิจ อินเดียประสบกับภาวะยุ่งยากมากมาย อันเนื่องมาจากการไร้ที่อยู่ของคนเกือบ 10 ล้านคน ซึ่งอพยพมาจากปากีสถานทั้งตะวันตกและตะวันออก เพราะฉะนั้น ปัญหาที่รีบด่วนคือการจัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ให้แก่ผู้ไม่มีที่อยู่ รัฐบาลอินเดียได้ตั้งกระทรวงการเคหะแห่งชาติขึ้นเพื่อการนี้โดยเฉพาะ นอกจากการจัดหาที่อยู่อาศัยแล้ว กระทรวงยังมีหน้าที่ในการจัดหาเงินทุนสำหรับการค้าและอุตสาหกรรมแก่คนจำนวนเกือบสิบล้านคนเหล่านี้ อีกด้วย ด้วยความพยายามของรัฐบาลและความร่วมมือจากประชาชนผู้ไร้ที่อยู่อาศัยเหล่านี้เอง รัฐบาลจึงสามารถแก้ปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ดังกล่าวมาได้ในเวลาไม่นานนัก

หลังจากอินเดียได้รับเอกราชไม่นาน กล่าวคือในวันที่ 30 มกราคม 1948 มหาตมะ คานธี หรือที่ชาวอินเดียเรียกกันว่า "บิดาแห่งชาติ" ก็ได้ถึงแก่อสัญกรรม โดยถูกลอบประการชีวิตเมื่ออายุ 78 ปี ซึ่งยังความเศร้าสลดใจมาสู่ชาวอินเดียและชาวโลกทั้งมวล

แบบทดสอบบทที่ 6

1) ให้นักศึกษาตอบเรื่องต่อไปนี้

1.1 วันที่ 26 มกราคม 1930 สำคัญอย่างไร

1.2 วันที่ 15 สิงหาคม 1947 สำคัญอย่างไร

1.3 การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 1

1.4 การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 2

1.3 การประชุมโต๊ะกลมครั้งที่ 3

2) ทักกล่าวว่ "ถ้าเนห์รูยอมให้จันนาห์ร่วมรัฐบาลหลังเลือกตั้ง ปี 1937 บางทีอาจไม่มีการแบ่งประเทศเป็นอินเดียและปากีสถาน" นั้น ท่านเข้าใจว่าอย่างไร ให้วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งก่อนและหลังเลือกตั้งประกอบให้ชัดเจน

3) จงกล่าวถึงสาระสำคัญใน พ.ร.บ.การให้เอกราชแก่อินเดีย ปี 1947

4) จงกล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อังกฤษมอบเอกราชแก่อินเดีย

